

Irak, Sýria, Stredoafrická republika, Ukrajina... Prvá a druhá svetová vojna, ba už aj tretia, rozptýlená v lokálnych konfliktoch, sú „šialenstvom, z ktorého si ľudstvo doteraz nezobralo ponaučenie“. Uprostred sveta, ktorý šliape po ľudských životoch a civilizačných hodnotách, pápež vyzýva zastaviť sa, zaplakať a uvažovať: „Kedy si konečne zoberieme ponaučenie z tejto lekcie? Pozývam všetkých, aby pohliadli na Ježiša ukrižovaného, aby pochopili, že nad nenávisťou a zlom možno zvíťaziť odpustením a dobrotou, aby pochopili, že vojenskou odvetou sa len rozmnožuje zlo a smrť!“ Svätý kríž, Sedembolestná a z nich plynúca nádej boli v uplynulom týždni centrom pozornosti Cirkvi. Kiež aj blížiaci sa návšteva Svätého Otca v Albánsku upevní v ľudstve nádej.

Jozef Bartkovjak SJ

Slová pápeža novomanželom: Kríže budú, ale vždy je tu aj Pán

Svätý Otec František v nedeľu 14. septembra prvýkrát od začiatku svojho pontifikátu predsedal v Bazilike sv. Petra svätej omši, spojenej s vysluhovaním sviatosti manželstva. Zosobášil 20 snúbeneckých párov z Rímskej diecézy. Táto zriedkavá udalosť bola znakom jeho pozornosti voči rodinám pred blížiacou sa synodou o rodine.

V minulosti pápež Ján Pavol II. verejne predsedal podobnej liturgickej slávnosti dvakrát, pri príležitosti Roka rodiny v roku 1994 a pri slávení Jubilea rodín v roku 2000. Hlavnou loďou vstupovali do baziliky ženisi vedení svojimi matkami a nevesty v sprievode svojich otcov. Po liturgických čítaniach sa na snúbencov obrátil Svätý Otec v homílii slovami

nadväzujúcimi na počuté Božie slovo. Rodiny prirovnal k ľudu Izraela, putujúcemu púšťou pod vedením Mojžiša. Je to putovanie náročné, neraz vyčerpávajúce, i konfliktné. Dostaví sa pokušenie vrátiť sa späť, nespokojnosť, ktorá robí denný pokrm odporným, povedal Svätý Otec. A v tom sa objavia hady, ktoré hryzú ľudí a mnohí umierajú. Na prosbu Mojžiša Pán neodstráni hady, ale dáva

ako východisko medeného hada. „Čo tento symbol znamená? Boh neodstráni hady, ale ponúka ‚protijed‘. Skrze toho medeného hada, urobeného Mojžišom, Boh posielal svoju uzdravujúcu silu - liečivú silu -, ktorou je jeho milosrdenstvo, silnejšie ako jed pokašiteľa“ – vysvetlil pápež František a pokračoval ďalším povzbudením pre nové manželské páry. „Láska Ježiša, ktorý požehnal a posvätil spojenie manželov, je schopná udržať lásku a obnovovať ju, keď sa ľudsky vytráca, naruší, pomíne...“

Pápež na Anjel Pána: *Vojna je šialenstvo, z ktorého sme sa však nepoučili*

V nedeľu 14. septembra, ktorá bola aj sviatkom Povýšenia Svätého kríža, smerovala myseľ Svätého Otca ku kresťanom, ktorí pre svoju vieru trpia. Pozdravujúc veriacich, zidených na námestí k modlitbe *Anjel Pána*, z okna Apoštolského paláca pripomenul obeť vojen. Poukázal na kríž ako znamenie najvyššej lásky Boha k ľudstvu.

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Cirkev slávi 14. septembra sviatok Povýšenia Svätého kríža. Niektorí, ktorí nie sú kresťanmi, by sa mohli pýtať: Prečo oslavovať kríž? Môžeme odpovedať, že my neoslavujeme žiadny kríž alebo všetky kríže. My oslavujeme Ježišov kríž, pretože na ňom sa v maximálnej miere zjavila láska Boha k ľudstvu. To je to, čo nám pripomína Jánovo evanjelium v dnešnej liturgii: *«Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna»* (3,16). Otec nám daroval Syna, aby nás zachránil, a to si vyžiadalo Ježišovu smrť, smrť na kríži. Prečo? Prečo bol nutný kríž? Pre závažnosť zla, ktoré nás zotročovalo. Ježišov kríž vyjadruje dve veci: všetku negatívnu moc zla a všetku dobrotivú všemohúcnosť Božieho milosrdenstva. Zdá sa, že kríž potvrdzuje Ježišov neúspech, ale v skutočnosti znamená jeho víťazstvo. Tí, ktorí sa mu na Kalvárii posmievali, vraveli: *«Ak si Boží Syn, zostúp z kríža»* (porov. Mt 27,40). Ale opak bol pravdou: práve preto, že Ježiš bol Božím Synom, bol tam na kríži, verný až do konca plánu Otcovej lásky.”

VIAC

Generálna audiencia: *Cirkev je „symfonická“, vychádza zo seba*

Cirkev je katolícka a apoštolská – na túto tému hovoril Svätý Otec v **katechéze** počas generálnej audiencie v stredu 17. septembra. Tesne pred apoštolskou cestou do Albánska pozdravil ľud tejto krajiny a všetkých veriacich poprosil o modlitbu.

„Budúcu nedeľu sa s Božou pomocou vyberiem do Albánska. Rozhodol som sa navštíviť túto krajinu, pretože si mnoho vytrpela pre hrozný ateistický režim a teraz rozvíja pokojné

spolunažívanie rozličných náboženských zložiek. Už teraz s láskou zdravím albánsky ľud a ďakujem za prípravu tejto návštevy. Všetkých prosím, aby ma sprevádzali svojou modlitbou na orodovanie Panny Márie, Matky dobrej rady. Ďakujem.” Katechéza predchádzala čítanie z Markovho evanjelia o ustanovení Dvanástich. Pápež František okrem

iného hovoril o tom, ako sa dnes „katolíckosť“ a „apo-

štolskosť“ Cirkvi prakticky odráža v živote kresťanských komunít a jednotlivých veriacich. Ako povedal, katolíckosť znamená „vziať si k srdcu spásu celého ľudstva“, čiže nebyť ľahostajní pri pohľade na osudy druhých, ale byť s nimi solidárni. Znamená to ďalej „mať zmysel pre plnosť, kompletnosť a harmóniu kresťanského života, vždy odmietajúc čiastkové a jednostranné pozície, ktoré nás robia uzatvorenými sami do seba.“ Apoštolskosť Cirkvi znamená „byť si vedomí, že naša viera je zakotvená v ohlasovaní a svedectve samotných Ježišových apoštolov“.

VIAC

Brífing o blížiacей sa návšteve pápeža Františka v Albánsku

Po augustovej návšteve Kórey už len pár dní delí Svätého Otca od ďalšej, v poradí štvrtej zahraničnej apoštolskej cesty. Jej cieľom bude Albánsko, malá balkánska krajina s rozlohou 30-tisíc kilometrov štvorcových a asi tromi miliónmi obyvateľov.

„Jednoduchá cesta, štvrtá zahraničná cesta pápeža Františka a prvá európska krajina mimo Talianska, ktorú navštívi“ – povedal v úvode tlačovej konferencie 15. septembra riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice páter Federico Lombardi. V odpovedi na otázky novinárov sa vyjadril aj k **obavám o bezpečnosť**. Ako povedal, cieľom nedeľnej návštevy bude albánske hlavné mesto Tirana. Bohatý program, vtesnaný do jediného dňa, bude zahŕňať dve dopoludňajšie a tri popoludňajšie aktivity, s akcentom na motívy cesty.

„Prvým motívom je uctievanie si mučeníctva pre vieru, prežívaného v tejto krajine počas tvrdého prenasledovania zo strany ateistického komunistického režimu.“ Ako povedal páter Lombardi,

ide o krajinu, kde bol potvrdený prvý ateistický štát na svete, ktorý si vpísal ateizmus aj do svojej ústavy. Druhý akcent cesty je sústredený na rozmer spolužitia rôznych náboženstiev v Albánsku, ktoré je krajinou s prevahou moslimov. Po nich nasledujú katolíci, pravoslávni, bektaši (moslimské náboženstvo), protestanti a iní kresťania. V súvislosti s návštevou Tirany 21. septembra vystúpia do popredia dve postavy, bl. Matka Tereza, ku ktorej sa Albánci hlásia ako ku svojej národnej hrdinke, a sv. Ján Pavol II., ktorý krajinu poctil svojou návštevou v roku 1993. V nedeľu o 7.30 odletí z rímskeho letiska Fiumicino spolu s pápežom na palube lietadla spoločnosti Alitalia vyše 50 ďalších osôb.

VIAC

Pápež František navštívi Európsky parlament v Štrasburgu

Svätý Otec prijal pozvanie navštíviť Európsky parlament v Štrasburgu. Potvrdil to 11. septembra riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice P. Federico Lombardi SJ a informuje o tom aj komuniké predsedu Európskeho parlamentu Martina Schulza. Návšteva sa uskutoční **25. novembra**, keď pápež František pri príležitosti slávnostnej schôdze parlamentu prednesie príhovor, a zapadá do rámca ciest pápeža po Európe: Putovaním k pamätníku obetí Prvej svetovej vojny v talianskej Redipugli 13. septembra Svätý Otec pripomenul sto rokov od začiatku tejto drámy. Cesta do Albánska 21. septembra bude zameraná na medzináboženský a medzikultúrny dialóg v Európe a návšteva Európskeho parlamentu zdôrazní kresťanské hodnoty starého kontinentu.

Svätý Otec navštívi koncom novembra Turecko

Svätý Otec navštívi Turecko. Potvrdil to v piatok 12. septembra vatikánsky hovorca P. Federico Lombardi. Ako povedal, Svätá stolica dostala od prezidenta Turecka Recepa Tayyipa Erdogana oficiálny list, ktorým pozýva pápeža Františka na návštevu krajiny. „Bude sa teda pokračovať na príprave cesty, ktorá sa má uskutočniť v posledných novembrových dňoch, ale doba jej trvania ani program ešte nie sú stanovené“ – dodal P. Lombardi.

Vatikán sa pripravuje na stretnutie seniorov so Svätým Otcom

Týždeň po návšteve Albánska sa vo Vatikáne uskutoční stretnutie s pápeža Františka so seniormi. Asi 40-tisíc starších osôb z 20 krajín sa v poslednú septembrovú nedeľu zídu na Námestí sv. Petra, aby sa mohli porozprávať a pomodliť so Svätým Otcom.

Mons. Vincenzo Paglia, predseda Pápežskej rady pre rodinu, ktorá podujatie organizuje, zverejnil dnes jeho program. Začne sa ráno o 8.30 predstavením „zrelého veku staroby“ v piatich biblických epizódach, cez desať sloviess, charakterizujúcich toto obdobie života, a tiež prostredníctvom vyrozprávania jedného životného príbehu. O 9.30 sa už začne dialóg prítomných so Svätým Otcom. Bude medzi nimi aj starší manželský pár irackých utečencov z Diecézy Mosul, ako zástupcov mnohých trpiacich starých ľudí, najmä v oblastiach vojnových konfliktov. Ich slová budú sprevádzané premietnutím videa, pripraveného pre túto príležitosť. Program vyvrcholí slávením svätej omše na Námestí sv. Petra. Záverečná modlitba Anjel Pána bude spojená so sympatickým gestom, s rozdávaním Markovho evanjelia, vytlačeného veľkým písmom...

VIAC

Vo Vatikáne sa hovorilo o priebehu príprav na stretnutie rodín 2015

V utorok 16. septembra sa v Tlačovom stredisku Svätej stolice konala konferencia na tému: „Na ceste so synodou smerom k Filadelfii 2015“ s cieľom predstaviť prípravy 8. svetového stretnutia rodín, ktoré sa bude konať od 22. do 27. septembra 2015 v spomínanom americkom meste.

Na konferencii vystúpili: arcibiskup Filadelfie Mons. Charles Joseph Chaput OFM Cap., predseda Pápežskej rady pre rodinu Mons. Vincenzo Paglia ako aj rodina Rileyových z Filadelfie s dvoma deťmi.

„Filadelfia má hlboké náboženské korene. A pápež František je veľmi obľúbený ako vnútri, tak aj mimo Katolíckej cirkvi. Na stretnutí rodín čakávame od 10-tisíc do 15-tisíc účastníkov z celého sveta. A svätá omša s pápežom by mohla ľahko pritiahnuť aj viac než milión ľudí“, uviedol filadelfský arcibiskup Mons. Chaput. Ako povedal, už na jar tohto roku bola zverejnená oficiálna téma Svetového stretnutia rodín: «Láska je našou misiou: rodina naplno živá.» Téma vychádza zo slov sv. Ireneja, ktorý povedal, že «Božou slávou je človek žijúci naplno».

VIAC

Kríž a ikona Svetových dní mládeže putujú Ukrajinou

Kríž a ikona Svetových dní mládeže, ktoré putujú po celom svete v rámci prípravy na najbližšie celosvetové stretnutie mladých v Poľsku v roku 2016, sú teraz na Ukrajine. Až

do 4. októbra budú prechádzať jednotlivými diecézami a farnosťami momentálne ťažko skúšanej krajiny.

„Kiežby prítomnosť kríža v našej milovanej Ukrajine bol znamením sily, pravdy a víťazstva Boha,“ povedal pri prevzatí putovných symbolov SDM od mladých Litovčanov pomocný biskup Lvovskej archieparchie vladyka Benedikt Alexijčuk. Vyjadril nádej, že „ľudia,

tak tvrdo skúšaní konfliktom, budú čerpať silu z kríža na to, aby dokázali ísť životom ďalej“.

Na modlitbe za rodiny v predvečer synody sa zúčastní aj pápež František

V predvečer blížiacej sa októbrovej synody o rodine sa na Námestí sv. Petra uskutoční modlitbová pobožnosť, v závere ktorej sa zhromaždeným prihovorí Svätý Otec František. Táto iniciatíva talianskych biskupov, na ktorej sa zúčastnia synodálni otcovia, bude prejavom ochoty veriacich sprevádzať práce synodálneho zhromaždenia modlitbou. Tretie mimoriadne generálne zhromaždenie Synody biskupov sa bude konať v Ríme od 5. do 19. októbra na tému: „Pastoračné výzvy pre rodinu v kontexte evanjelizácie“. Modlitbové stretnutie v sobotu 4. októbra bude v priamom prenose prenášané Vatikánskym televíznym centrom a inými televíznymi kanálmi.

Pápež v Redipuglii: Obráťme sa od ‚Čo je mňa do toho?‘ k plaču

Pápež František slávil v sobotu 13. septembra svätú omšu na mieste vojenského pamätníka Redipuglia pri príležitosti 100. výročia Prvej svetovej vojny, aby sa tu modlil za obete všetkých vojen a odovzdal svetu posolstvo pokoja.

Po prilete a privítaní štátnymi predstaviteľmi a arcibiskupom Gorizie Mons. Carom Robertom Redaellim Svätý Otec navštívil najprv miestny rakúsko-uhorský cintorín, kde je pochovaných 15-tisíc vojakov. Pri vstupe do objektu vojenského pamätníka Redipuglia pápeža privítal taliansky vojenský ordinár Mons. Santo Marcianno. Asi 15-tisíc veriacich sa zúčastnilo na následnom eucharistickom slávení. So Svätým Ocom koncelebrovali kardinál Christoph Schönborn, arcibiskup Viedne a Josip Bozanic, arcibiskup Záhrebu, kardinál Miloslav Vlk, emeritný pražský arcibiskup, 60 biskupov, z toho 13 vojenských ordinárov a početná skupina vojenských kaplánov. Prítomní boli aj členovia Deviatej púte ordinariátu OS a OZ SR, vedenej vojenským ordinárom Mons. Františkom Rábekom, ďalej delegácie z Maďarska, Slovinska, Rakúska a Chorvátska, ale aj zástupcovia židov a moslimov. V homílii Svätý Otec označil akúkoľvek vojnu za šialenstvo a dodal silné slová na margo aktuálnej situácie, ktorú nazval trefou svetovou vojnou, „vedenou po častiach...“

VIAC

Rada kardinálov už má náčrt úvodu k novej konštitúcii

V stredu 17. septembra sa skončilo šieste zasadanie Rady kardinálov pre reformu Rímskej kúrie a revíziu Apoštolskej konštitúcie *Pastor bonus*. Trvalo tri dni a zúčastňoval sa na ňom aj Svätý Otec, s výnimkou stredajšieho dopoludnia.

Ako informoval riaditeľ Tlačovej kancelárie Svätej stolice P. Federico Lombardi, Rada, ktorá na svojom predchádzajúcom júlovom zasadnutí prakticky uzavrela skúmanie ekonomicko-organizačnej problematiky, sa tentoraz sústredila na ďalšie témy. Išlo konkrétne o dva tematické okruhy, týkajúce sa viacerých aktuálnych dikastérií. Prvý sa vzťahoval na laikov a rodiny, zahŕňajúc mnoho ďalších otázok od úlohy žien v spoločnosti a Cirkvi cez mládež a deti až po laické hnutia a združenia. Druhý okruh sa týkal tém ako spravodlivosť a pokoj, charita, migranti a utečenci, zdravotníctvo, ochrana života a ekológia, zvlášť tzv. „ekológia človeka“.

VIAC

Talianskym biblistom: *Láska nás robí schopnými porozumieť jazyku Boha*

Pápež František prijal v piatok na audiencii účastníkov Národného biblického týždňa, organizovaného Talianskou biblickou spoločnosťou. Stretnutie biblistov otvára oslavy 50. výročia dogmatickej konštitúcie Druhého vatikánskeho koncilu *Dei verbum*.

Svätý Otec v príhovore počas stretnutia v Klementínskej sále Apoštolského paláca poukázal na otvorenie obzorov, ktoré je dôsledkom dlhého úsilia a prác koncilu, a tiež na sprístupnenie bohatstva Svätého písma koncilom. Ako povedal, kresťan to dnes potrebuje viac ako kedykoľvek pred tým, pretože čelí „protirečivým kultúrnym provokáciám“. „Aby viera mohla zažiť, aby nebola udusená, musí byť neustále živá Božím slovom“ – pripomenul Svätý Otec. Vyjadrením uznania a vďačnosti za službu biblistov ako univerzitných profesorov a vedcov zdôraznil tiež význam biblickej exegézy pre Boží ľud. **VIAC**

Dekrét o liturgickej úcte k svätým Jánovi XXIII. a Jánovi Pavlovi II.

Katolícka cirkev si bude každoročne pripomínať sv. Jána XXIII. 11. októbra, v deň začatia Druhého vatikánskeho koncilu (1962), a sv. Jána Pavla II. 22. októbra, teda v deň začatia jeho pontifikátu v roku 1978. Vzhľadom na početné otázky z celého sveta Svätý Otec František ustanovil, aby liturgické uctievanie nedávno svätorečených pápežov bolo uvedené vo všeobecnom rímskom kalendári v uvedených dňoch a slávené ako ľubovoľné spomienky. Dekrét, ktorý vydala Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatostí, je podpísaný jej prefektom kardinálom Antoniom Canizaresom Lloverom s dátumom 29. mája, teda mesiac po aprílovej kanonizácii pápežov.

Zbor Cappella Sistina začína koncertné turné v Číne

V stredu 17. septembra sa začína zahraničné turné Pápežského speváckeho zboru *Cappella Sistina* po Číne a Taiwane.

Prestížne vatikánske spevácke teleso, pod vedením majstra Mons. Massima Palombellu, má na programe svojho desaťdňového pobytu na Ďalekom východe tri vystúpenia. Prvé v piatok 19. septembra v katedrále mesta Macao, ďalšie v Hongkongu v nedeľu 21. septembra v mestskej koncertnej sále, podobne ako koncert v meste Taipei na

Taiwane v utorok 23. septembra. *Cappella Sistina* bude tiež sprevádzať liturgiu nedeľnej svätej omše v katedrále v Hongkongu.

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Jedine s milosrdným srdcom môžeme naozaj nasledovať Ježiša, povedal pápež František pri svätej omši vo štvrtok 11. septembra. Zdôraznil tiež, že kresťanský život „nie je autoreferenčný“, je až do konca darom, bez sebecka, a že iba takto bude možné milovať aj svojich nepriateľov, ako to od nás žiada Pán. V piatok 12. septembra pri slávení Eucharistie z liturgickej spomienky Mena preblahoslavenej Panny Márie hovoril o tom, že bratské napomínanie je bolestivé, pretože vychádza z lásky, pravdy a pokory. Tak ako by bez Márie nebol Ježiš, tak ani bez Cirkvi nemožno ísť vpred. To sú slová Svätého Otca

z rannej svätej omše z liturgickej spomienky Sedembolestnej Panny Márie **15. septembra**. Kňaz môže krásne kázať, no ak nie je ľuďom nablízku, ak s nimi netrpí a ak im nedodáva nádej, jeho kázanie neslúži na nič, je márne. Takto sa dá zhrnúť hlavná myšlienka z rannej homílie z utorka **16. septembra**.

Rozhovor o Sanktuáriu Božieho milosrdenstva v Ríme

Keď sa povie Sanktuárium Božieho milosrdenstva, väčšina z nás si to spojí s Krakovom. P. Jozef Bartkovjak SJ **v rozhovore so sr. Blankou Krajčíkovou** predstavuje podobné pútnické miesto v Ríme, celkom blízko Vatikánu. Je ním svätyňa Ducha Svätého, spojená s rovnomennou nemocnicou. Sr. Blanka, ktorá ako jediná Slovenka pôsobí v miestnom centre spirituality, približuje samotné miesto, ako aj históriu rehole, Kongregácie sestier Matky Božieho milosrdenstva, a tiež iniciatívy centra, ktoré priťahuje stále viac pútnikov.

Torta pre pápeža Františka od žiakov ZUŠ Sabinov

Nestáva sa to často, ale pútnikom zo Slovenska sa počas generálnej audiencie v stredu 17. septembra na Námestí sv. Petra podarilo podarovať Svätému Otcovi priamo do jeho rúk veľkú tortu v tvare srdca. Išlo o 45-člennú skupinu žiakov a pedagógov Základnej

umeleckej školy v Sabinove. Škola oslavuje 60. výročie svojho vzniku a pri tejto príležitosti zorganizovala púť do Ríma. V pondelok na sviatok Sedembolestnej Panny Márie spievali pri svätej omši v Bazilike sv. Petra, mali tiež koncert v Nemeckom pápežskom kolégiu Teutonicum a čaká ich ešte vystúpenie v talianskom meste Amalfi, južne od Neapola, kde sú v miestnej katedrále uložené pozostatky sv. Ondreja,

patróna Košickej arcidiecézy. Dojmy žiakov a pedagógov z audiencie pretlmočila na mikrofón Vatikánskeho rozhlasu Mgr. **Katarína Heredošová**, riaditeľka Základnej umeleckej školy v Sabinove.

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, v rannej repríze o 5.15

RTVS: týždenná 10-minútovka na Rádiu Regina v nedeľu o 5.00, v repríze o 18.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45, v rannej repríze o 9.20

Počúvanie cez internet: sk.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vativradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankový účet: UniCredit Bank, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ